

VERSLAG van de digitale vergadering van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water op 25 november 2020

Voorzitter:

mr. S.F. van Ulzen
H. Chidi

Namens GS aanwezig: mr. drs. H.G.J. Bruins Slot (gedeputeerde), ir. H.P. van Essen (gedeputeerde) en ir. R.G.H. van Muilekom (gedeputeerde)

Aanwezig: J.J. Bart (GroenLinks), A.C. Boelhouwer (GroenLinks), I. Bouabid (lijst Bittich), mr. B.M.H. de Brey MBA (VVD), E.J. Broere-Kaal (PVV), H. van Deún (PVV), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), drs. E.H.R. Dinklo (FvD), M.J. de Droog MSc RA (D66), M. van Elteren (GroenLinks), J.C.A.M. van Gilse BSc (VVD), N. de Haan-Mourik (ChristenUnie), J.A. de Harder (ChristenUnie), F. Hazeleger (SGP), K. de Heer (ChristenUnie), W.M.M. Hoek (50PLUS), drs. J.P. d'Hondt (PvdA), drs. B.C. de Jager (VVD), M. de Jong (GroenLinks), drs. E.A. Kamp (D66), dr. A.R.S. Karatas (GroenLinks), H.J. Keller (PvdD), T. Koelewijn-Koelewijn (CDA), N.A. Krijgsman (PvdA), P. Kroon (GroenLinks), O. de Man (VVD), G.G.J. Mulder (PvdA), ing. D.A. Oude Wesselink (GroenLinks), J.H. van Oort (ChristenUnie), A.M. Poppe (SP), N.J.F. Pouw-Verweij MSc (FvD), A.G. van Schie (VVD), T. Schipper (SP), W. van der Steeg (PvdD), H.O. Suna (PvdA), W. Ubaghs (PVV), T.M.S. Vrielink (GroenLinks), C. Westerlaken (CDA) en ir. M. de Widt (D66)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

A.N. Catoen (griffier) en M.J. Strijbos-Vermeulen (verslag)

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw Van Ulzen, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom in de digitale vergadering.

1.2 Vaststellen agenda

De voorzitter deelt mee dat er een pauze zal zijn tussen de agendapunten 2.1 Statenvoorstel Inpassingsplan 'Spooronderdoorgang N226 Maarsbergen' en 2.2 Statenvoorstel definitief vastleggen IGP-reserve voor Langs Eem en Spoor/Kop van Isselt.

Mevrouw Chidi zal de bespreking van agendapunt voorzitten omdat de voorzitter is gelieerd aan ProRail. Voor het onderwerp hebben zich acht insprekers gemeld.

1.3 Mededelingen

Gedeputeerde Van Essen heeft vier mededelingen. Na overleg met de voorzitter zal hij, mede gelet op de volle agenda, twee mededelingen schriftelijk doen. Dat betreft een update over Paleis Soestdijk en een terugkoppeling naar aanleiding van de vraag in de vorige commissievergadering over de uitbreiding van het bouwblok van een agrariër in de Bethunepolder.

- Gedeputeerden Strijk en Van Essen hebben de Staten een update toegezegd over het Ronald McDonald Huis. Op 24 november hebben de leden hierover een Statenbrief ontvangen en spreker verwijst daarnaar. De gedeputeerden zouden graag met de Staten spreken naar aanleiding van de brief in de vergadering van de commissie RGW van januari. Het punt zal terugkomen bij de besluitvorming over de Omgevingsvisie.
- In de begroting is aangegeven dat er een nieuw netwerk Omgevingskwaliteit wordt opgericht. Het is een expertgroep binnen de organisatie die helpt met bestaande uitvoerings- en samenwerkingsprogramma's bij de uitvoering van het provinciale omgevingsbeleid. Het netwerk komt in feite in de plaats van het voormalige Integrale Gebiedsprogramma en het Innovatieprogramma Fysieke Leefomgeving. Het netwerk en de jaarlijks vast te stellen agenda hebben tot doel de integraliteit van de Omgevingsvisie te versterken en kansen te benutten in de

leefomgeving en om innovatie te stimuleren. Indien hier interesse voor is, zou de gedeputeerde begin 2021 met de Staten de bouwstenen voor de dynamische agenda van het netwerk willen bespreken in een informatiesessie.

De griffier inventariseert de meningen van de fracties.

De voorzitter constateert dat zeven personen hier interesse in hebben. De afspraak was dat tien fracties een dergelijk voorstel moeten steunen. Omdat nog niet alle fracties aanwezig zijn, zal de vraag wellicht per mail nogmaals aan de fracties worden voorgelegd.

- Gedeputeerde Bruins Slot deelt mee dat de verslagen van de bestuurlijke commissie Stikstof van het IPO inmiddels via de dubbele inlog beschikbaar zijn gesteld in het Stateninformatiesysteem.
- De gedeputeerde wil de Statenleden bijpraten over de stand van zaken bij het stikstofdossier en met hen in gesprek willen gaan over de insteek van Utrecht. Zij stelt voor om op 13 januari 2021, aansluitend op de commissievergadering, hierover een informatiesessie te houden.
- De werving van de plattelandcoaches is afgerond. De provincie is gestart met 12 coaches. Ook is de communicatie opgestart voor het werven van agrarische ondernemers, inmiddels zijn er twintig aanvragen ingediend. De provincie richt zich verder op specialisten die, bijvoorbeeld op het gebied van natuurinclusieve landbouw, bedrijfsovername en energie, onder regie van de plattelandcoaches zullen worden ingezet.
- Op 22 mei 2019 heeft de gedeputeerde in de commissie RGW toegezegd dat zij de Staten op de hoogte zou houden van het Natura 2000-beheerplan Kolland & Overlangbroek. Het beheerplan is inmiddels onherroepelijk geworden, wat wil zeggen dat alle lopende zaken zijn afgerond.

1.4 Ingekomen stukken RGW

De voorzitter wijst erop dat de Statenleden de stukken ter informatie hebben ontvangen.

1.5 Verslag van hybride Statencommissie RGW 14 oktober 2020

Het verslag wordt, met inbegrip van enkele wijzigingen, vastgesteld.

De voorzitter staat stil bij het feit dat notulist mevrouw Strijbos voor de laatste maal de vergadering van de commissie RGW notuleert. Zij bedankt haar namens de griffie en de commissie voor het goed verzorgen van het verslag. De griffie neemt op een later moment afscheid van de notulisten.

1.6 Termijnagenda RGW en motielijst

De heer De Heer laat weten dat het de ChristenUnie is opgevallen dat veel stukken, ongeveer vijf, zijn vertraagd. Hij vraagt of dit een punt van zorg is, of de nieuwe tijdelijke griffier het zo verwoordt dat het duidelijk te zien is of dat er een algemeen antwoord op de vraag is.

De voorzitter zegt toe dit uit te zoeken. Zij is van mening dat de griffier niets te verwijten valt, zij levert goed werk. Alle gedeputeerden en bestuursvoorzitters zijn continu in gesprek over vertragingen die, naar zij meent, vooral vielen onder gedeputeerde Van Muilekom. Er wordt continu aandacht gevraagd voor de Termijnagenda.

Gedeputeerde Van Muilekom licht toe dat het stuk over de kavels Westflank de datum niet gehaald heeft. Dat spijt hem. In de procedure die wordt gevolgd moet goed afgestemd worden met de gemeente Zeist. Het gebied valt onder Zeist, er moet een bestemmingsplan opgesteld worden dat de gemeente moet beoordelen. Die afstemming gebeurde een week te laat. Dit had wellicht eerder gepland moeten worden. Het stuk zal in januari aan de commissie RGW worden voorgelegd.

De voorzitter wijst erop dat ook een stuk van gedeputeerde Bruins Slot is vertraagd.

De verandering is dat de griffier duidelijk aangeeft dat een stuk vertraagd is.

Zij is blij met de opmerking van de heer De Heer en wil de gedeputeerden meenemen in de zorg van de commissieleden dat de stukken in de juiste kwartalen in de Termijnagenda worden gezet. De commissie kan de stukken dan zo goed mogelijk volgen.

1.7 Rondvraag

De heer De Heer brengt naar voren dat oud-minister Winsemius de grutto weer in de schijnwerpers heeft gezet met het 'Aanvalsplan Grutto'. De provincie heeft met vijf andere provincies meegewerkt aan het plan. Hij vraagt wat Utrecht hiermee gaat doen, of de handschoen van de heer Winsemius wordt opgepakt en of de heer Winsemius een keer uitgenodigd kan worden in de provincie voor een werkconferentie om op die manier hierover door te praten met de weidevogelbeschermers.

Gedeputeerde Bruins Slot bevestigt dat de zes provincies met de heer Winsemius hebben overlegd over het plan. Zij ziet dit als een waardevolle aanvulling op het Actieplan Weidevogels van de provincie, een groot aantal punten van het plan steunen acties die worden opgepakt in het kader van het Actieplan Weidevogels.

Het plan heeft belangrijke speerpunten, zoals grote gebieden met reservaten en beheer met plasdras. Dit zijn zaken die centraal staan in het beleid van de provincie. Het is goed dat de heer Winsemius ook partijen als Campina betreft bij de problematiek. De provincies alleen kunnen het behoud van de grutto niet realiseren. In het aanvalsplan staat ook een aantal voorstellen dat momenteel onmogelijk te realiseren is, voorbeelden zijn het koppelen van grond aan beheer en niet aan eigenaar en een hogere beheervergoeding voor agrarisch natuurbeheer. Dit laatste betreft staatssteunzaken. Het is dus van belang dat de provincies in gesprek gaan met het ministerie van LNV om te kijken of er mogelijkheden zijn. Die gesprekken vinden plaats, onder meer over een aanpassing van het verdienmodel. Ook is er extra geld nodig voor de uitvoering van het plan. De minister heeft hierover geen concrete toezeggingen gedaan toen zij het plan in ontvangst nam. Deze week zal de Tweede Kamer erover spreken met de minister.

De heer Winsemius spreekt over pilots. Het Eemland is één van de succesverhalen van de provincie. Het kan als pilot functioneren, maar dan is het van belang dat hier geld voor beschikbaar komt en dat het Collectief Eemland hier ook positief tegenover staat.

De commissie moet zelf beslissen of zij de heer Winsemius wil uitnodigen om hierover te spreken.

De voorzitter meent dat, bij voldoende belangstelling, hiertoe een poging gewaagd kan worden in 2021.

De heer Van der Steeg wijst erop dat de vogelgriep een zoönose is die zich momenteel snel onder water- en roofvogels verspreidt en inmiddels ook in de provincie is vastgesteld. Experts spraken eerder van een zorgwekkende ontwikkeling omdat het al vroeg tijdens de najaarstrek tot hoge sterfte leidt. De verstoring van watervogels vergroot de kans op verdere uitbraken. Daarom is er in drie gebieden (onder het Lauwersmeer, tussen Apeldoorn en Deventer en tussen Nijmegen en Tiel) een jachtverbod op watervogels ingesteld. Hij vraagt welke maatregelen GS nemen of kunnen nemen om verspreiding te beperken en of GS bereid zijn om een jachtverbod op watervogels in te stellen om de kans op verspreiding van het vogelgriepvirus te beperken.

Gedeputeerde Bruins Slot vindt de komst van de vogelgriep zorgelijk. Het ministerie van LNV neemt de noodzakelijke maatregelen en heeft het voortouw genomen op dit onderwerp. Het ministerie heeft instructies rondgestuurd aan jagers, dierenopvang en dierenambulances over hoe om te gaan met gevonden zieke of dode dieren en over gedragingen in water- en vogelrijk gebied. Daarnaast is er bij een pluimveebedrijf in Hekendorp, gemeente Oudewater, vogelgriep vastgesteld. Om verspreiding van het virus te voorkomen wordt dit bedrijf geruimd. In de directe omgeving van het bedrijf ligt één ander pluimveebedrijf en dit wordt nader onderzocht. Het ministerie van LNV heeft in een zone van tien kilometer om het bedrijf van Hekendorp aanvullende beperkingen opgelegd. Die zone valt binnen de wildbeheereenheden Lopikerwaard en Tussen Vecht en Oude Rijn. Binnen de tien kilometer zijn jacht, beheer en schadebestrijding voorlopig verboden. Dat betekent dat de jacht op de wilde eend is verboden. Het is verboden te jagen in gebieden waar watervogels erdoor verstoord kunnen worden. Beheer en schadebestrijding is verboden voor zover het watervogels

betreft en watervogels kan verstoren. Het ministerie heeft de noodzakelijke maatregelen op het gebied van jacht genomen. GS hebben niet het voornemen om aanvullende maatregelen te nemen.

De heer Van Deún verwijst naar het memo dat de Staten laat de avond ervoor ontvingen over een uitspraak van het gerechtshof inzake de krakers aan de Dolderseweg. Zij mogen daar nog blijven. De PVV hoort graag wat het vervolg van de procedure is en wat de planning is voor de ontruiming van het pand. In eerdere antwoorden gaf het college aan het nalatige beveiligingsbedrijf, dat kraken moet voorkomen en signaleren, aansprakelijk te zullen stellen. Hij vraagt of de PVV ervan kan uitgaan dat de financiële claim groter wordt nu er een langdurige procedure nodig is om de krakers het pand uit te zetten en informeert naar de voortgang van de aansprakelijkheidstelling.

Gedeputeerde Van Muilekom stuurde de Staten het bericht zo snel mogelijk om te voorkomen dat zij dit via de media zouden vernemen. Het college beraadt zich momenteel op de vervolprocedure. De uitspraak van de middag ervoor ging met name over de spoedeisendheid van de ontruiming. Er wordt een zorgvuldige afweging gemaakt, in overleg met juridische adviseurs, over de mogelijke en meest effectieve vervolgstappen. Het is met name de bedoeling dat de vervolgstappen erop gericht zijn dat de verkoop van de kavels Westflank door kan gaan. De gedeputeerde zegt toe de Staten hier binnenkort over te informeren. In januari wordt verder gesproken over de verkoop van de kavels. Het bedrijf dat toezicht moest houden is inmiddels aansprakelijk gesteld. Het college probeert de proceskosten en de kosten van de schade als gevolg van het niet maken van de ronde, te verhalen. Deze procedure loopt. De gedeputeerde zegt toe de Staten hiervan op de hoogte te houden.

De voorzitter schorst de vergadering.

De voorzitter draagt het voorzitterschap over aan mevrouw Chidi.

2. TER BESPREKING

[2.1 Statenvoorstel Inpassingsplan 'Spooronderdoorgang N226 Maarsbergen'](#)

De voorzitter verwelkomt de acht insprekers. PS willen iedereen ruimhartig de gelegenheid geven om in te spreken. Reglementair gezien is er een maximum van vijftien minuten voor de inspraak. De insprekers hebben daarom drie minuten inspreektijd.

De voorzitter geeft het woord aan de eerste inspreker.

De heer Van Wely spreekt in als voorzitter namens de dorpsraad Maarsbergen.

De inspreektekst van de heer Van Wely wordt als bijlage 1 aan dit verslag toegevoegd.

Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft het woord aan de tweede inspreker.

De heer Polspoel spreekt in op persoonlijke titel.

De inspreektekst van de heer Polspoel wordt als bijlage 2 aan dit verslag toegevoegd.

Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft het woord aan de derde inspreker.

De heer De Baan spreekt in namens Vereniging Bewonersbelangen Maarn-Maarsbergen.

De inspreektekst van de heer De Baan wordt als bijlage 3 aan dit verslag toegevoegd.

Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft het woord aan de vierde inspreker.

De heer Van der Horst spreekt in namens Vereniging Bewonersbelangen Maarn-Maarsbergen.

De inspreektekst van de heer Van der Horst wordt als bijlage 4 aan dit verslag toegevoegd.

Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft het woord aan de vijfde inspreker.
De heer Musegaas spreekt in namens Vereniging Maarn Maarsbergen Natuurlijk.
De inspreektekst van de heer Musegaas wordt als bijlage 5 aan dit verslag toegevoegd.
Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft het woord aan de zesde inspreker.
De heer Schumer spreekt in namens Heuvelrug in Goede Banen.
De inspreektekst van de heer Schumer wordt als bijlage 6 aan dit verslag toegevoegd.
Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft het woord aan de zevende inspreker.
Mevrouw Pater spreekt in op persoonlijke titel.
De inspreektekst van mevrouw Pater wordt als bijlage 7 aan dit verslag toegevoegd.
Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft het woord aan de achtste inspreker.
De heer Hartvelt spreekt in namens Vereniging Bewonersbelangen Maarn-Maarsbergen.
De inspreektekst van de heer Hartvelt wordt als bijlage 8 aan dit verslag toegevoegd.
Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter dankt de insprekers voor de tijd die zij genomen hebben om hun inspraak voor te bereiden en in te spreken.

De voorzitter geeft de commissieleden gelegenheid tot het stellen van verduidelijkende vragen.

De heer Hazeleger dankt de insprekers voor de energie die zij hier, sommigen opnieuw, hebben ingestoken. Het is waardevol om te zien hoe mensen op die manier opkomen voor de belangen van hun dorp.

Een nieuwe inspreker was de heer De Baan, hij had een interessante inbreng vanuit technische expertise. Eén van de twee grote discussiepunten, die ook financieel echt verschil maken, zijn de twee rijstroken richting het noorden. De SGP kreeg uit het oogpunt van veiligheid bij beide mogelijkheden een ongemakkelijk gevoel. Bij één strook moet men heel snel invoegen, komende van de snelweg. Bij twee stroken zal verkeer twee kanten op gaan ritsen in de tunnelbak, wat hem ook onveilig lijkt. Spreker vraagt zich af wat veiliger is en vraagt de inspreker hierop te reflecteren. De inspreker signaleert terecht dat 26 aanbevelingen uit de verkeersveiligheidsaudit doorgeschoven zijn naar een volgende fase. Hij vraagt de inspreker of dit een logische keuze is. Ook de heer Schumer spreekt over de twee rijstroken en haalt veel rapporten aan die het idee van één rijstrook ondersteunen. Hij vraagt de inspreker of hij zich kan voorstellen waarom er in de organisatie toch vanuit wordt gegaan dat twee rijstroken nodig zijn voor de doorstroming.

De heer De Baan licht toe dat bij de betreffende tunnel, als men twee rijstroken heeft en naast elkaar rijdt in een vrij scherpe boog, de kans bestaat dat iemand op de rijstrook van de ander terecht komt en dat men elkaar raakt. Het voordeel van één rijstrook is dat men achter elkaar rijdt, daarbij moet natuurlijk ingevoegd worden. Ter hoogte van de huidige tunnel, de kluifrotonde, is de snelheid laag en men is in Nederland inmiddels gewend om bij turbotondes in te voegen over een korte lengte. Dat hoeft maar 80 tot 100 meter te zijn, afhankelijk van of men van links naar rechts of rechts naar links invoegt. Daarna rijdt men achter elkaar. Dan zou één rijstrook voldoende zijn omdat ook vanuit de noordkant gezien één rijstrook voldoende blijkt. Daarbij blijft de intensiteit ongeveer dezelfde. Van noord naar zuid kan het blijkbaar wel, maar van zuid naar noord zijn twee stroken nodig. Dat is vreemd.

Het aantal bevindingen dat doorgeschoven wordt is aardig groot, 65%. Er worden details doorgeschoven die uitgezocht moeten worden, hoofdkeuzes worden meestal terzijde gelegd of er

wordt aangegeven dat zij doorgevoerd worden. Spreker heeft de indruk dat bij de beantwoording telkens wordt gezegd dat iets in de volgende fase uitgezocht wordt en dat bekeken wordt of het meegenomen kan worden. Het is dus niet zeker dat het ook wordt doorgevoerd, waardoor de verkeersveiligheid wellicht niet optimaal wordt.

De heer Schumer memoreert dat de vorige spreker vanuit zijn technische expertise belangrijke dingen heeft gezegd over één of twee rijstroken. Het bewonersinitiatief heeft gesproken met veel mensen die ervaringsdeskundig zijn met het rijden over dit soort bochtige wegen: tussenrotondes waar men eigenlijk nooit een hoge snelheid kan halen als men ervan af komt. Veel mensen zeggen dat hier een lastige hoek in zit, zo lastig, dat hij behoorlijk gevaarlijk is. Dit is zichtbaar gemaakt door het wettelijk verplichte onderzoek van DTV eind 2019. Daar ligt een punt en de heer De Baan herbevestigt dit. Het vreemde is dat de motivatie voor de twee banen eerst de verkeersdoorstroming was. In de zienswijzennota is de motivatie de verkeersveiligheid. In de antwoorden op de zienswijzen worden zóveel woorden gebruikt om antwoorden te geven op simpele vragen, dat men er haast niet doorheen komt. Maar om nu de verkeersveiligheid aan de orde te stellen: dat is al afgedaan door het DTV-rapport. Deze middag is dat bevestigd door de heer De Baan. Veilig is het niet. Op de rotondes heeft men een lage snelheid, spreker adviseert om samen op die ene weghelft te gaan rijden. In het buurt heeft men geleerd om adequaat te ritsen, dat wordt al jaren gedaan over het spoor. Diezelfde vaardigheden kunnen getoond worden als men van de kluifrotonde de eenbaansweg op gaat en vanaf de eenbaansweg de noordelijke rotonde op. Spreker kan de provincie hierin niet volgen.

Mevrouw d'Hondt vraagt een van de insprekers van de VBMM te reageren op haar vraag. Zij is blij dat acht insprekers de moeite nemen om hun mening door te geven aan de Staten. Zij vraagt zich af waar het verschil in mening door wordt veroorzaakt. Het viel haar op dat de eerste twee insprekers aan de Tuindorppweg wonen en blij zijn met dat in de huidige plannen staat dat de Tuindorppweg gesloten wordt. Zij vraagt of de andere insprekers ook aan de Tuindorppweg wonen of spreken namens de bewoners van de Tuindorppweg. Is er overleg geweest met de bewoners van de Tuindorppweg?

De heer Van der Horst licht toe dat de VBMM een vereniging is voor de inwoners van Maarn en Maarsbergen. Hij woont zelf in Maarn. Als hij richting Arnhem reist, moet hij via Maarsbergen de snelweg op. De belangen die de VBMM vertegenwoordigt zijn natuurlijk van mensen die in Maarsbergen dichtbij wonen, maar het zijn ook de belangen van mensen in Maarn die geconfronteerd gaan worden met een nieuwe situatie. Hij begrijpt goed dat aanwonenden een afgesloten Tuindorppweg willen. Maar het betreft dan persoonlijke belangen van mensen, terwijl de VBMM graag wil dat het gaat om de belangen van mensen uit heel Maarsbergen en Maarn als het gaat om de lokale verbinding tussen Maarn en Maarsbergen, die al jaren dezelfde is. Maarsbergen was een zelfstandige gemeente, maar, zoals hij zojuist benadrukte, veel belangrijke voorzieningen zijn momenteel gesitueerd in Maarn. Een goede verbinding tussen Maarn en Maarsbergen vindt de VBMM van eminent belang. De VBMM is een belangengroep vanuit Maarn en Maarsbergen. Er liggen ook belangen van mensen die de VBMM niet vertegenwoordigt, bijvoorbeeld uit Doorn waar men de A12 op rijdt via Maarn en Maarsbergen.

De heer Kamp dankt alle insprekers voor de tijd en energie die zij in hun inspraakreactie hebben gestopt. Drie minuten is kort, maar de Staten hebben de zienswijzen eerder gezien. Een aantal reacties komt hem bekend voor. Spreker wil de volhoudendheid belonen. Hij gaat in op het fietsverkeer. De heer Van der Horst gaf aan dat met name de Parallelweg onveilig is, maar dat het ook gaat om scholieren en recreatieve fietsers. Als oplossing wordt gekozen voor het terugbrengen van de snelheid. In het ontwerp zit een aantal fietsbruggen. Als fietser is hij er blij mee dat de fiets zoveel aandacht heeft gekregen. Hij vraagt de heer Van der Horst wat er zou moeten gebeuren om het verder te optimaliseren.

De heer Hartvelt pleitte in zijn inspraak voor het tijdelijk stopzetten van de PIP. Aan de andere kant hoort spreker veel mensen die graag willen beginnen.

Het is interessant om te zien wat besparing kan opleveren. De fractie wacht nog op de antwoorden van vragen die zij stelde in de commissie FAQ. Hij deelt de zorg van de heer Hartvelt of alles binnen de huidige begroting past. Hij vraagt welke mogelijkheden de heer Hartvelt financieel ziet en op welk terrein, waar de grootste besparing gemaakt wordt en om welk bedrag dit zou gaan als het opnieuw bekeken zou worden.

De heer Van der Horst heeft twee knelpunten aangegeven. Dat betekent niet dat het overal onveilig is. De situatie bij de fietsbruggen en de tunnels is absoluut veilig. Maar voordat men de tunnel induikt vanaf de A12 is er een oversteek van fietsers komende vanuit Leersum en dan moet men ook de complexe afrit van de A12 af. Daar is ook de ontsluiting van een hotel en restaurant. Als daar geen verkeersmaatregelen worden genomen die leiden tot het beperken van snelheden van het autoverkeer, is het zeker in spijtstijden een uitermate gevaarlijke situatie voor fietsers. Het tweede punt is dat, als men kijkt naar de Parallelweg en de ontsluiting die in de plannen is voorzien vanuit de Parallelweg richting de complexe rotonde, dat een kleine ontsluiting is waar zowel het lokale verkeer als het landbouwverkeer gebruik van moet maken. Ook het fietsverkeer komt daarlangs. Dat is een uitermate complexe en gevaarlijke situatie. Spreker pleit ervoor om die aftakking van de rotonde te laten vervallen, wat betekent dat Maarsbergen via een doorgetrokken Tuindorpweg en de Bosweg op een hele veilige manier de rotonde kan benaderen en het verkeer naar Maarsbergen op een goede manier kan worden afgewikkeld. Wanneer ook landbouwverkeer verplicht wordt om vanaf de Griftdijk de N226 op te gaan en het verboden wordt om over de Parallelweg te rijden, wordt het voor het fietsverkeer een stuk veiliger.

De heer Hartvelt noemde zojuist dat de plannen van VBMM in ieder geval leiden tot een behoorlijke besparing door de versmalling van twee naar één rijbaan, door de rotonde die kleiner is geworden en door de andere maatregelen die de VBMM heeft aangereikt. De gegevens die de VBMM van RHDHV kreeg over de eventuele besparing bij het gaan naar één rijstrook zijn doorberekend in de huidige begroting. Er is daarbij serieus gekeken naar de begroting, waar nog oude kosten en een aantal risicoposten in zitten. De VBMM komt met nattevingerwerk op €42 miljoen in plaats van €51,6 miljoen. Dat is de moeite waard om na te gaan of zaken qua uitvoering zodanig gebracht kunnen worden dat allen gelukkig worden ervan.

Mevrouw De Haan dankt de insprekers voor hun reactie. Die laat zien dat het plan de inwoners zeer raakt en dat er vanuit allerlei oogpunt op het gebied van verkeersveiligheid, doorstroming, leefbaarheid en gezonde leefomgeving belangen zijn die de Staten moeten wegen. Zij dankt voor alle input die de insprekers de Staten hebben gegeven, deze middag of in eerdere stadia.

De voorzitter bevestigt dat de Staten verheugd zijn dat een dergelijk onderwerp zo leeft en dat mensen komen inspreken in hun eigen tijd.

De voorzitter deelt mee dat wordt overgegaan tot de bespreking van het Statenvoorstel. De Statenleden hebben deze ochtend schriftelijk antwoord gekregen op de technische vragen. In de eerste termijn worden alle fracties in de gelegenheid gesteld om vragen aan GS te stellen. Gedeputeerde Schaddelee moet de vergadering om uiterlijk 15.30 uur verlaten, de vragen over mobiliteit moeten dus in de eerste termijn gesteld worden. De fracties krijgen ook de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer Hazeleger vraagt of hij goed begrijpt dat een van de belangrijkste gedeputeerden op dit dossier de vergadering om 15.30 uur zal verlaten.

De voorzitter bevestigt dit. Eventueel kunnen verdere vragen schriftelijk worden beantwoord.

De heer Bouabid laat weten dat Lijst Bittich geen verdere toevoegingen heeft.

Mevrouw Hoek heeft geluisterd naar de insprekers en naar de beantwoording van de vragen. Zij wacht de reactie van de gedeputeerde af op wat er is gezegd.

De heer Hazeleger ziet als een berg op tegen de vergadering. De Staten staan voor een onmogelijke keuze en kunnen het in feite alleen maar fout doen: of een voorstel accorderen waar veel haken en ogen aan zitten en met een onderbouwing die rammelt óf vertraging, iets wat niemand wil. Dit raakt hem. Het moet ook nog in een digitale setting.

De discussies over Maarsbergen staan in een lange geschiedenis en die zich kenmerkt door een treurige aaneenrijging van bestuurlijke halsstarrigheid en politieke besluiteloosheid. In 2017 was er de kans om een goed besluit voor iedereen te nemen, die kans liet men lopen. Dat was een democratisch besluit, waarmee het college aan het werk gegaan is. Als hij bewoner van Maarsbergen was en niet direct betrokken, dan had hij in 2017 de harp aan de wilgen gehangen. De insprekers zijn, ondanks het teleurstellende proces tot 2017, ook na 2017 doorgedaan en zijn steeds weer met nieuwe voorstellen gekomen, steeds weer hebben zij de energie opgebracht om input te leveren en verbeteringen van het voorliggende voorstel neer te leggen. De Staten waren teleurgesteld over hoe dit tot 2017 was gelopen. Spreker had gehoopt dat er na 2017 een andere koers gevaren zou worden, zeker na de moties Hart voor Maarsbergen van mevrouw d'Hondt en Verenigd Maarsbergen van de heer De Droog. Helaas is ook nu in de stukken te zien dat alle voorstellen stuk voor stuk worden weggewuifd met betere en minder goede argumenten. Hij vraagt wat het doel is geweest van de uitgebreide participatie die is opgezet, of het doel was om het geheel Raad van State-proof te maken of om, zoals in de motie van de heer De Droog staat, een zo breed mogelijk draagvlak te creëren en een zo goed mogelijk voorstel neer te leggen. Uit de reactienota krijgt hij eerder de indruk dat er is gewerkt aan een juridisch houdbaar verhaal dan aan een zo goed mogelijke oplossing voor alle betrokkenen. Hij hoort hierop graag een reactie van de gedeputeerde.

Het is voor de SGP onmogelijk om met de huidige stukken voor het PIP te stemmen, maar het voelt ook zeer slecht om tegen te stemmen. Spreker wil niet dat dit vertraagt, het moet zo snel mogelijk doorgaan. De partijen die momenteel aandringen op verbeteringen moet de vertraging niet verweten worden. Het college heeft drie jaar de tijd gehad om de goede voorstellen te verwerken. De oorzaak van eventuele vertraging is het feit dat de voorstellen niet zijn meegenomen. Het is een dilemma, door dit en vooral door voorgaande colleges gecreëerd. In maart 2017 is een keuze gemaakt en de opdracht in de motie Verenigd Maarsbergen was om op basis van de variant te zorgen voor 'een zo breed mogelijk gedragen voorstel voor inpassing en zo spoedig mogelijk met een voorlopig ontwerp te komen waarin de inwoners duidelijkheid krijgen over de inpassing van dit project'. Er ligt echter een plan voor dat niet breed gedragen wordt, getuige de brede inspraak in de vergadering, en waarbij inwoners geen duidelijkheid krijgen over de inpassing van het project.

Mevrouw d'Hondt vraagt waarop de vorige spreker de conclusie baseert dat het PIP niet breed wordt gedragen. Van de acht insprekers ondersteunen tenminste twee insprekers het PIP. Zij constateert dat er minstens vijf tegen zijn, er zijn vast meer inwoners van Maarn en Maarsbergen tegen.

De heer Hazeleger hoopt niet dat de zes insprekers die negatief zijn representatief zijn, dan zou het PIP niet breed gedragen worden. De bewoners van de Engweg heeft men niet horen spreken in de vergadering, dat had de balans verder de negatieve kant op kunnen doen slaan. Hij ziet veel kritiek vanuit Maarsbergen, dat is wat anders dan 'breed gedragen'. Daar komt bij, dat met de vele voorstellen vrijwel niets is gedaan. Er is alleen een deel van de €2,8 miljoen ingevuld en zelfs daar is men niet tevreden over. Dat zijn voldoende argumenten om te zeggen dat het PIP geen breed draagvlak heeft.

Spreker noemt de volgende pijnpunten:

- De SGP is ontevreden over de maatregelen voor inpassing en geluid bij vooral de Engweg en Tuindorpweg. In de motie van mevrouw d'Hondt, spreker complimenteert haar met de motie,

werd verzocht om speciaal aandacht te hebben voor 'optimale bescherming tegen geluids- en fijnstofoverlast van de bewoners van de Engweg.' Optimaal is wat anders dan strikt juridisch redeneren. Een unanieme meerderheid van de Staten zegt dat, als er niet voldoende geld is, er extra geld gehaald mag worden uit de IGP-reserve. Er ligt echter een voorstel waarbij alleen gekeken is naar doelmatigheid, naar wat juridisch moet en mogelijk is. De SGP had graag een Statenvoorstel gezien waarin drie scenario's waren uitgewerkt: een duur scenario en twee meer sobere scenario's. Hij vraagt waarom daar niet voor gekozen is en maar één scenario is uitgewerkt waarbij puur vanuit doelmatigheid is geredeneerd.

De SGP meent dat er meer nodig is om de inpassing goed te laten landen in Maarsbergen. Dat is goed voor de mens en het kan ook goed zijn voor dier en natuur. Het is opvallend dat onder het kopje duurzaamheid uitsluitend technische zaken staan vermeld. Daar zou winst te behalen zijn.

- Er liggen positieve plannen voor, wat de SGP betreft. Het college noemt daarbij bijna alleen de tegenargumenten. De argumenten voor worden onvoldoende erkend. De Staten hebben niet de mogelijkheid om dit eerlijk af te wegen.

Hij vraagt waarom er niet voor gekozen is om de snelheid terug te brengen naar 50km per uur als dit achteraf alsnog wordt gedaan.

Hij vraagt waarom het college de rapporten negeert waarin wordt gesteld dat één rijstrook voldoende is en informeert naar welke rapporten voor twee rijstroken pleiten.

Een open Tuindorppweg in combinatie met de Bosweg levert ook wat op. Spreker ziet iedere keer in de Zienswijzennota de tegenargumenten, maar er is geen afweging met de argumenten vóór.

Hij vraagt waarom dat niet gedaan is. Het lijkt alsof de houding er een was waarbij zoveel mogelijk voorstellen afgeschoten werden en die argumenten naar voren werden gebracht.

- Vanaf het begin is gezegd dat met de Westvariant het dorpshart van Maarsbergen een goede impuls gegeven kan worden. Hij vraagt of dat echt zo is. In het huidige plan loopt alles via het dorpshart. Hoe kan er een impuls komen als de Tuindorppweg afgesloten wordt?
- Er is weinig gedaan met de verkeersveiligheidsaudit. Van de 40 punten worden er 26 met goede of minder goede argumenten terzijde geschoven. De SGP vraagt het college daarom om de tweede verkeersveiligheidsaudit, de opvolging, met een reactie van GS voor te leggen aan de Staten voordat de aanbesteding gaat lopen.
- De SGP blijft moeite houden met de compensatie van natuur in heide zo vlak bij een snelweg. De fractie geeft de voorkeur aan een bosrijke verbindingzone met veel bomen en misschien wat hei. Heide zo dicht bij een snelweg, met misschien een beschermd status, lijkt de SGP in de huidige stikstofdiscussie onverstandig.

De SGP is geen voorstander van vertraging maar van optimalisatie van de variant die in 2017 met een democratische meerderheid is vastgesteld.

De heer Schipper memoreert dat een grote meerderheid van de Staten in 2017 voor het voorstel was, ook de SP. De fractie stemde destijds in met een aantal moties en amendementen. Inmiddels is het drie en een half jaar verder en is er voorliggend plan. Het advies kan zijn om hier eindelijk mee aan de slag te gaan, maar er moet altijd oog zijn voor aangedragen punten die het voorstel kunnen verbeteren. Hij sluit zich wat dit betreft aan bij de vorige spreker. Het college had een paar scenario's kunnen schetsen waarin de punten waren verwerkt met daarbij de vermelding van de kosten.

Insprekers spraken over één rijbaan naar het noorden in plaats van twee en 50 km in plaats van 60 km per uur. Als dit tegen de €9 miljoen zou besparen, is het interessant om hier dieper op in te gaan. De insprekers hebben veel aangekaart van wat leeft. Het is duidelijk dat nooit eensgezindheid gaat komen in de dorpen Maarsbergen en Maarn over wat goed is. De SP zou graag zien dat het college bij de uitvoering kijkt of zoveel mogelijk van de daadwerkelijke verbeteringen meegepakt kan worden. Het college moet dit niet laten liggen.

De heer Van der Steeg sluit zich grotendeels aan bij de woorden van de vorige spreker en bij mevrouw Hoek. Hij hoort graag de reactie van de gedeputeerde op de inspraak.

Hij dankt de sprekers. Er zijn dingen gezegd die op zijn minst tot nadenken stemmen: een besparing van €9 miljoen, één rijbaan, 50 km per uur.

Voor de realisatie zullen stukken bos moeten wijken. De PvdD vraagt hoe het met de compensatie gesteld is qua kwantiteit en kwaliteit en of de compensatie plaatsvindt in de groene contour.

De voorzitter wijst erop dat de vraag voor een deel technisch beantwoord is. De gedeputeerde kan verwijzen naar die beantwoording of de vraag nogmaals beantwoorden.

De heer Ubaghs memoreert de lange geschiedenis van het dossier, de heer Hazeleger sprak erover. De PVV is van mening dat er zo snel mogelijk een besluit moet worden genomen en dat het opgepakt moet worden. Het feit dat er zes tegenstemmers en twee voorstemmers hebben ingesproken zegt niet zoveel. De ervaring keert dat tegenstemmers veel meer geneigd zijn tot inspreken.

De PVV gaat voor stemmen, net zoals in 2017.

Er zijn drie woningen die, ondanks de geluidbeperkende maatregelen, waarschijnlijk boven de norm uitkomen. Er worden dan extra maatregelen genomen worden. De fractie vraagt de gedeputeerde om daar ruimhartig mee om te gaan zodat uiteindelijk ook die woningen onder de norm vallen.

De voorzitter wijst erop dat de technische vraag al gesteld was. Ze geleidt de hartenkreet door aan de gedeputeerde.

Mevrouw De Haan memoreert dat de ondertunneling bij Maarsbergen een lange geschiedenis kent, verschillende fracties wezen hierop. De gezichten van de sprekers zijn inmiddels bij Statenleden bekend, dit betreft aanwonenden, inwoners, belangengroepen met deskundigheid of gezond boerenverstand op allerlei terreinen. De inspraak laat zien dat het in de vergadering niet alleen gaat om voor of tegen zijn, maar om vanuit al die belangen uiteindelijk een gewogen besluit te nemen. Dat maakt dit besluit ingewikkeld. De bijdragen van de sprekers laten zien dat er verschillend en soms tegengesteld wordt gedacht in het dorp over het voorliggende ontwerp. Met dat brede spectrum van opvattingen gaan de Staten altijd bewoners teleurstellen.

Aan de politieke en bestuurlijke tafel heeft de ondertunneling Maarsbergen een andere galerij aan gezichten. Al die wisselingen hebben het proces richting de inwoners niet vergemakkelijkt. Tegelijk moet er een besluit komen, want de ondertunneling moet er komen hoewel het besluit op de provinciale tafel verstrekkende gevolgen heeft voor het dorp Maarsbergen.

Wat was ook weer het doel? Dat was doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid van Maarsbergen. Laten de Staten dat vooral voor ogen houden. Ook daarom moet er een besluit komen zodat er met de ondertunneling een start gemaakt kan worden.

De fractie wil een aantal punten aanstippen.

- Wat de veiligheid betreft; 26 van de 40 punten worden doorgeschoven. Zij vraagt in hoeverre de gedeputeerde kan borgen dat daar een goede afweging wordt gemaakt en dat hij de Staten op de hoogte zal houden van in hoeverre de punten worden meegenomen.
- De fractie kan uit de inspraak en uit de stukken moeilijk de afweging maken of er één of twee rijstroken moeten zijn. Zij vraagt of de gedeputeerde hier meer inzicht in kan geven.
- Uit de beantwoording blijkt dat er procedureel in het PIP voor 60 km per uur gekozen blijft worden. Maar er wordt uitzicht geboden op 50 km per uur vanwege juist het niet willen vertragen en de provincie staat eventueel positief tegenover de afwijking die de gemeente Utrechtse Heuvelrug daarover ingaat dienen. Dat is ingewikkeld. Stel dat de 50 km per uur wel in het PIP wordt opgenomen, dan zou dat een besparing kunnen zijn. Zij vraagt de gedeputeerde om een reflectie en vraagt hoe de besparingskosten een plek gegeven kunnen worden richting de inwoners van de gemeenten Maarsbergen.
- Er wordt over een gezonde leefomgeving gesproken. Toch gaan inwoners van Maarsbergen geconfronteerd worden met een zwaardere geluidsbelasting. Dat is niet wenselijk. Het is blijkbaar onmogelijk om daar heel ver aan tegemoet te komen. In de stukken van het RUD was te

lezen dat er ook mogelijkheden zijn om de geluidshinder van het spoor terug te brengen. Dat zal voor een deel van de inwoners minder geluid opleveren. Zij hoort hier graag een reactie op.

- De ChristenUnie snapt de stellingname vanuit juridisch oogpunt, maar omdat maatregelen niet doelmatig zijn, vallen de geluidshindermaatregelen als bovenwettelijke maatregelen af. Die moeten dus uit de €2,8 miljoen betaald worden. Naar de inwoners toe blijft dit ingewikkeld omdat van de €2,8 miljoen €1 miljoen afgehaald wordt en men minder overhoudt.
- De gemeente Utrechtse Heuvelrug is meer aan zet bij het Esthetisch Programma van Eisen. Zij vraagt of de provincie betrokken blijft bij het Esthetisch Programma van Eisen en of de provincie een vinger in de pap kan houden wat betreft ruimtelijke kwaliteit.

De voorzitter concludeert dat met name de vraag over het geluid technisch is. De gedeputeerde zal daar al dan niet op ingaan, hij kan doorverwijzen naar de technische beantwoording.

De heer Hazeleger reageert op een opmerking van mevrouw De Haan. Zij noemde als doel het bevorderen van doorstroming en de leefbaarheid van Maarsbergen. Hij vraagt of mevrouw de Haan tevreden is met het huidige voorstel als zij kijkt naar het tweede doel.

Mevrouw De Haan laat weten dat haar fractie het jammer vindt dat 40 woningen geconfronteerd worden met extra geluid. Tegelijkertijd gaat het dorp baat hebben bij de doorstroming. Die dingen moeten tegen elkaar afgewogen worden. Er is nog de escape van het treffen van geluidswerende maatregelen. Wat de leefbaarheid betreft, zijn er wel tien afwegingen te maken en het is moeilijk om er één uit te pakken om die naar het meest gewenste niveau te brengen. Er is dus achteruitgang voor de 40 woningen qua geluid maar het is een vooruitgang in een mooi dorpshart met meer doorstroming dan nu het geval is en een ondertunneling die hen zeker ten goede zal komen.

Mevrouw d'Hondt gaat in op drie punten.

- Het participatieproces: het is een lange en hobbelige weg geweest. Zij brengt in herinnering dat, ondanks dat de Staten vaak dezelfde sprekers zien, zij ook veel mensen niet zien. Zij heeft die mensen gesproken gedurende het proces, zij zijn misschien niet zo luidruchtig aanwezig. De meesten daarvan zijn erg tevreden met het voorstel en willen dat het project zo snel mogelijk gestart wordt. Er moet niet alleen geluisterd worden naar degenen die het hardst roepen.
- De sprekers hebben erg hun best gedaan en hebben verbeteringen naar voren gebracht. Het valt haar wel op dat het vaak dingen zijn die toch lijken terug te grijpen op varianten die eerder in het proces zijn afgewezen. De heer Musegaas sprak bijvoorbeeld over het openen van de Tuindorpsweg. Dit is voor de PvdA een figuurlijk en letterlijk afgesloten weg. Er is voor de voorliggende variant gekozen en alle voorstellen moeten gericht zijn op die variant. Men moet niet proberen om via een omweg te proberen terug te komen op een eerdere variant.
- Veel verbetervoorstellen kosten veel geld. De heer Hazeleger refereerde aan haar, unaniem aangenomen, motie Hart voor Maarsbergen. Dat was echter niet een motie Carte Blanche voor Maarsbergen, voorstellen die een verbetering opleveren moeten niet zomaar gehonoreerd worden. Er zijn veel uitdagingen in de provincie en die kosten allemaal geld en dat geld kan maar één keer uitgegeven worden. Zij vraagt zich af of de vragen en wensen die voorliggen nog steeds in verhouding zijn met het budget dat hiervoor ter beschikking gesteld is.

De PvdA is van plan om voor het PIP te stemmen. De fractie sluit zich aan bij de eerdere vragen van de ChristenUnie en met name de vraag over de 50 km per uur, dat is een interessante optie. Zij vraagt de gedeputeerde op die vraag in te gaan.

De heer Kamp stelt vijf politieke vragen.

- De heer Van der Horst sprak over de fietsknelpunten. Spreker vraagt gedeputeerde Schaddelee of gedurende het proces nog verbetervoorstellen zijn aan te brengen. Hier werd een aantal belangrijke punten aangesneden, met name als het gaat om scholieren en toeristisch fietsverkeer. Hij vraagt hier specifiek aandacht voor.

- Spreker heeft een technische vraag gesteld over het feit dat er ten aanzien van het plan geen exploitatiebegroting wordt vastgesteld. Hij maakt zich hier zorgen over. GS zullen op 1 december de vragen die door D66 en SGP zijn gesteld, behandelen. Dat wil niet zeggen dat de fracties dan beschikken over de antwoorden. Het is echter lastig om dan een plan met vergaande gevolgen vast te stellen, daarbij doemt het scenario Uithoflijn op. De provincie moet binnen de gegeven kaders blijven. Hij zou willen dat GS laten zien dat dit wordt gehonoreerd en dat wordt bewerkstelligd dat de provincie niet over begroting heen gaat. De heer Hartvelt noemde het extra geld dat ermee gemoeid is.
- Er wordt veel over ruimtelijke ordening en techniek gesproken, maar de samenhang en de sociale component zijn ook van belang. Er zijn verschillende visies. Hij vraagt of GS voor zichzelf een rol weggelegd zien, los van de inpassing van het plan, bij het tot elkaar brengen van bewoners. Er werd verwezen naar de motie van de heer De Droog. Hij vraagt wat wordt gedaan bij de realisatie en daarna om de mensen wat meer bij elkaar te brengen.
- De heer Hartvelt doet het procedurele voorstel om het PIP een paar maanden stil te leggen. Spreker vraagt of die bereidheid er is, wat daar de politieke consequenties van zijn en of dit inzicht oplevert wat betreft het aanpassen van het plan.
- Het meest zwaarwegende punt betreft met name het besluit Hogere Waarden Wet Geluidshinder. Er wordt gezegd dat het juridisch gezien binnen de wet past en goed te verantwoorden is. Maar het heeft ook te maken met ethiek. Spreker vindt het lastig als een overheidsorganisatie voorkeurswaarden vaststelt en dat, als uit een meting blijkt dat men hier overheen gaat, de organisatie dan maar een besluit bedenkt om het bij te stellen. Alle tendensen wijzen er juist op, een van de insprekers verwees naar het RIVM, dat geluidsnormen naar beneden gebracht worden. Men heeft niet alleen met het geluid van de ondertunneling te maken, er liggen ook een snelweg en een spoorlijn naast. Spreker deelt mee dat het kan zijn dat één of meer D66-leden niet kunnen instemmen met het voorstel voor de verhoging van de geluidswaarde. Het alternatief zou zijn dat hier meer geld voor wordt vrijgemaakt. Hij verwijst naar de motie van mevrouw d'Hondt van 13 maart 2017. In de beantwoording wordt er een doelmatigheidscriterium bijgehaald, maar dat wordt nergens genoemd. Er is een bepaalde verwachting gewekt. Spreker vraagt de gedeputeerde hoe om te gaan met het punt van de geluidswaarde.

De voorzitter deelt mee dat gedeputeerde Schaddelee ruimte in zijn agenda heeft gemaakt en bij de vergadering aanwezig zal blijven tot de leden genoeg nemen met de beantwoording.

Mevrouw Koelewijn memoreert dat het inpassingsplan dat deze middag in de commissie Ruimte, Groen en Water wordt besproken eindelijk door kan naar de uitvoeringsfase. Het CDA is daar bijzonder blij mee. De fractie kan volledig instemmen met het voorliggende Statenvoorstel. Het laat zien dat er door en namens de provincie met grote voorzichtigheid en volop ruimte voor participatie is geopereerd. De fractie heeft gemerkt dat veel inwoners van Maarsbergen het voorliggende voorstel steunen. Dat is een compliment waard. Ook wordt er door de provincie geacteerd op het thema geluidsoverlast, maar misschien kan dit nog beter. Ook het CDA vraagt ervoor te zorgen dat, voor met name de woningen waar een hogere grenswaarde aan de orde is, de juiste geluidswerende maatregelen worden getroffen, zo nodig aan de gevel, zodat het woongenot en de leefbaarheid voor deze inwoners op een aanvaardbaar niveau blijft.

Tot slot roept het CDA alle betrokkenen op om weer de verbinding te zoeken binnen de gemeenschap van Maarsbergen. Er is de afgelopen jaren met een flink aantal mensen frequent contact geweest en de fractie neemt ook namens hen deze wens mee.

De heer Hazeleger gaat in op de opmerking van de vorige spreekster dat zij in de stukken ziet dat er veel gedaan is met de inbreng van inwoners. Hij is benieuwd waar zij dat in de stukken ziet.

Mevrouw Koelewijn baseert zich hierbij niet zozeer alleen op de stukken maar ook op de gesprekken met inwoners van Maarsbergen die namens haar fractie zijn gevoerd op het onderwerp.

De heer De Jager memoreert dat reeds vele jaren met een grote mate van betrokkenheid van belanghebbenden en diverse partijen wordt gesproken over de realisatie van een spoorwegonderdoorgang bij Maarsbergen. De meningen waren en blijven verdeeld over de ideale oplossing en de reële mogelijkheden binnen het beschikbaar te stellen belastinggeld. De VVD heeft het beeld dat de provincie zich steeds constructief heeft opgesteld. Dat heeft geleid tot aanpassingen in de tijd op het ontwerp en op wat er aan aanvullende maatregelen mogelijk en nodig is om tegemoet te komen aan de eisen en wensen die terecht gesteld worden in het kader van de leefbaarheid voor omwonenden en de verkeersveiligheid in Maarsbergen. De fractie vindt dat de provincie met de huidige Westvariant, zoals in het voorstel van het Provinciaal Inpassingsplan verwoord, in alle redelijkheid een voorstel neerlegt dat invulling geeft aan de verbetering van de verkeersveiligheid, verbetering van de doorstroming op de N226 en verbetering van de dorpskern in Maarsbergen, de drie belangrijke doelstellingen van het project. Bovendien is de provincie wel degelijk met een pakket aan, al dan niet bovenwettelijke, maatregelen gekomen die bijdragen aan het zoveel als mogelijk is beperken van bezwaren van omwonenden. Dat betekent dat de VVD het nog langer uitstellen van de besluitvorming vooral met het oog op de verkeersveiligheid met de huidige gelijkvloerse spoorwegovergang en de toenemende intensiteit op het spoor eigenlijk onaanvaardbaar acht en het voorstel daarom in beginsel wil steunen.

Spreker stelt de volgende vragen.

- De VVD vraagt een bevestiging van de gedeputeerde dat het wel degelijk de intentie is van de provincie om samen met de gemeente te zoeken naar de procedure om straks de snelheid terug te brengen van 60 naar 50 km per uur. De fractie begreep dit uit het overzicht van vragen en antwoorden.
- Ook de VVD-fractie is benieuwd naar de reactie van de gedeputeerde op de bezwaren die zijn geuit rond de fietsveiligheid.
- De fractie is benieuwd naar de reactie van de gedeputeerde op de veelbesproken rijbaandiscussie.

Mevrouw De Jong deelt mee dat GroenLinks kan instemmen met het voorstel. Zij dankt de insprekers, zij hebben een aantal punten waar ook haar fractie naar wil vragen.

- Zij vraagt of zij ervan uit mag gaan dat het terugbrengen van de snelheid van 60 naar 50 km per uur gaat lukken. Of dit op initiatief van de provincie of van de gemeente moet zijn maakt haar niet uit, als de 50 km per uur er maar komt.
- Zij heeft een aantal technische vragen gesteld over de geluidsbelasting van de 40 woningen. Daar kwam een uitgebreid antwoord op. Eén vraag resteert: straks liggen de onderdoorgang en de toegangswegen er. Er staat dat er dan opnieuw gemeten wordt en gekeken wordt of maatregelen noodzakelijk zijn en zij vraagt of dit dan de wettelijke waarde of de voorkeurswaarde betreft. In het antwoord staat dat er hogere bedragen zijn in geval van een groter aantal decibellen. Dit was haar onbekend. Zij vraagt de gedeputeerde hoe dit precies gaat, of het onderdeel is van dit project of een apart nieuw project van de provincie, hoeveel ruimte er is en hoe ruimhartig de provincie daarmee kan omgaan.
- Er zijn verschillende dingen gezegd over de verkeersveiligheid. Eén punt heeft haar overtuigd en dat is de kwestie van de parallelbaan bij de Woudenbergseweg en de kruising met de Haarweg. Het gaat daar om een gevaarlijke situatie. Zij vraagt aandacht voor die situatie maar ook in het algemeen voor de fietsveiligheid in het plan.

De voorzitter laat het aan de gedeputeerden over of de vervolgvraag op de technische vraag beantwoord of doorgeleid wordt.

De voorzitter geeft het woord aan GS voor een reactie op de eerste termijn.

Gedeputeerde Schaddelee dankt voor de vele vragen. Een deel zal door gedeputeerde Van Muilekom worden beantwoord. Hij benadrukt dat het gaat om een Provinciaal Inpassingplan waarbij het de bedoeling is dat de Staten vooral spreken over de ruimtelijke aspecten. Hij begrijpt dat er veel mobiliteitsvragen zijn.

- **Onderbouwing onderdelen, ingebrachte punten**

Door verschillende fracties en insprekers is gevraagd naar de onderbouwing van onderdelen, of er niet te veel concessies worden gedaan en of alle zaken die ingebracht zijn wel worden meegenomen en niet te veel worden doorgeschoven naar een volgende fase. De onderbouwing rammelt absoluut niet. Maar er moeten concessies gedaan worden omdat men te maken heeft met een behoorlijk complexe opgave in een bestaande, bebouwde omgeving in een dorp waar, terecht, alle bewoners kritisch meekijken naar wat de provincie doet. Dat maakt dat GS er heel zorgvuldig mee moeten omgaan. Van de 40 concrete punten die zijn aangedragen hebben GS er 26 of overgenomen of met redenen aangegeven dat dit echt niet mogelijk is. Het grootste deel ervan is overgenomen. Maar een behoorlijk aantal van de voorstellen wordt doorgeschoven naar een volgende fase omdat die over detailniveaus gaan als belijningen en bebordingen. Dat hoort bij het definitieve ontwerp en daarover wordt in 2022 gesproken. In de huidige discussie moet hier rekening mee gehouden worden.

Dat geldt ook voor veel opmerkingen over het Esthetisch Plan van Eisen. In de volgende fase blijft de provincie *in the lead*, maar dat wordt in samenspraak met de gemeente of de welstandscommissie van de gemeente gedaan. De bewoners worden daar zoveel mogelijk bij betrokken. De gemeente is later *in the lead* als het gaat over de inrichting van het dorpshart. Middels moties is door de Staten gesteld dat bewoners hier door participatie zoveel mogelijk bij betrokken moeten worden.

Met name D66 vroeg concreet of het college voor zichzelf een rol ziet. De gedeputeerde ziet die rol wel degelijk, maar dat valt niet mee. De meningen over het plan verschillen nogal binnen het dorp. De provincie kan het niet iedereen voor 100% naar de zin maken. De Staten moeten erop letten en de gedeputeerde erop aanspreken dat het college zich steeds daartoe inspant. Er is continu een omgevingsmanager in dienst die bijna dagelijks in Maarsbergen is om bewoners te betrekken bij wat de provincie doet. De bewonersparticipatie krijgt weer voorrang bij de invulling van het Esthetisch Programma van Eisen. Het steeds betrekken van bewoners, ook in combinatie met bijvoorbeeld de Provinciale adviseur ruimtelijke kwaliteit, de uitgifte van het bovenwettelijke programma: het zijn allemaal stappen die het college zoveel mogelijk heeft geprobeerd te doen met bewoners.

- **Geluidseisen**

Het punt van het geluid, hoe om te gaan met de geluidseisen, ligt gevoelig. Gedeputeerde Van Essen zal hier ook op ingaan. D66 maakte hier bijna een ethisch punt van. De geluidsnormen zijn voorkeurswaarden van de provincie die tegelijkertijd door de provincie afgewogen moeten worden met de doelmatigheidscriteria van de provincie. Mevrouw De Jong sprak erover, de provincie hangt bepaalde bedragen aan decibellen. Het is een ethisch vraagstuk waarbij ook naar de kosten gekeken moet worden. Hij heeft verschillende malen ambtelijk gevraagd of de provincie niet meer kan doen en wat het zou betekenen als de provincie meer doet. Als de Staten GS vragen meer te doen, dan zou het erop neerkomen dat er bijna een Tsjernobylachtige koepel over de tunnel heen gebouwd wordt die volledig geluidsdicht is, wat natuurlijk niet kan, of dat het halve dorp gesloopt wordt. Dat wat GS hebben gedaan is het maximale binnen wat redelijk is.

De heer Kamp wil het punt niet groter maken dan het is, maar stelt dat politiek bestuur ook te maken heeft met een soort geloofwaardigheid. Toen de motie in 2017 werd aangenomen is er niet bij gezegd dat niet alles kan, er staat niet dat getoetst wordt aan het doelmatigheids criterium. Er zijn dus bepaalde verwachtingen gewekt. Zo lang hij Statenlid is, hoort hij verschillende visies hierop. Eerder hoorde hij dat een overkapping technisch helemaal niet kan, maar als wordt doorgevraagd, blijkt het wel te kunnen. In wat de gedeputeerde zojuist aangaf, zit de overdrijving over een Tsjernobylachtige koepel en dat maakt dat dit vrijwel onmogelijk is bij de uitwisseling van ideeën. Hij wil kijken naar wat wel mogelijk is. Overal ziet men dat geluidsnormeringen bijgesteld worden. Er ligt een voorstel van onder anderen de heer Hartvelt om kosten te besparen. Spreker vraagt zich af of er

niet een extra slag mogelijk is om de bewoners tegemoet te komen en ervoor te zorgen dat zij geen geluidshinder krijgen. Het is niet alleen de tunnel, maar ook de snelweg en het spoor.

De heer Hazeleger gaf in zijn inbreng aan dat hij het fijn gevonden zou hebben als er bijvoorbeeld drie scenario's waren geschetst, een minimaal scenario en een uitgebreider scenario waarbij de kosten hoger zijn, bijvoorbeeld door de overkapping waar bewoners van de Engweg al langer over spreken. De gedeputeerde meent dat dit €3 miljoen kost, spreker meent dat dit goedkoper kan. Mocht het €3 miljoen kosten, dan zou dit uitgewerkt en voorgelegd moeten worden. Dan is er de mogelijkheid om te kiezen. Hij vraagt waarom GS daar niet voor gekozen hebben.

Gedeputeerde Schaddelee meent dat in de Nota van beantwoording uitgebreid op deze twee punten ingegaan is. Hier moet dan een afweging gemaakt worden, ook in relatie tot het actieplan Omgevingsgeluid dat ook een kader is dat de provincie hier moet gebruiken. Hij is bereid meerdere scenario's en meerdere varianten uit te werken, maar bij de hele opbouw is het college steeds bezig geweest binnen de kaders die de Staten GS op allerlei manieren hebben meegegeven, ook als het gaat over hoe GS moeten omgaan met het omgevingsgeluid. In de motie uit 2017 stond inderdaad geen begrenzing, de heer Kamp heeft gelijk. Maar op een gegeven moment moet men met elkaar kijken wat wordt bedoeld met maximaal: betekent dit 'wat het ook kost' of 'het maximale binnen ongeveer de kaders die binnen de provincie zijn afgesproken'. Hij had dit laatste voor ogen. Als er binnen de Staten breed draagvlak is om grote bedragen extra uit te geven op dat punt en te onderzoeken wat er kan, dan moet de provincie dat misschien doen. Spreker ontraadt dit echter omdat hij ervan overtuigd is dat er op dit punt het maximale is geprobeerd te doen en is gedaan.

Gedeputeerde Schaddelee vervolgt zijn beantwoording.

- Verlaging kosten

De heer Hazeleger wijst erop dat er voorstellen liggen om het plan tot misschien wel €9 miljoen goedkoper te maken als de rijstrook er uitgehaald en de snelheid aangepast wordt. De gedeputeerde vindt dat een lastig punt. Er ligt een ontwerp met 60 km per uur waarvan wordt gezegd dat voor 60 km per uur de boogstraal eigenlijk al te krap is. Ook de ChristenUnie vroeg hiernaar. Als men naar 50 km per uur gaat, geeft dat een besparing. Hij is van mening dat het gaan naar 50 km per uur geen besparing geeft omdat men qua boogstraal niet veel anders kan, die wordt met een lagere snelheid alleen iets comfortabeler gemaakt. Fundamenteel is het punt dat, op het moment dat dit opnieuw onderzocht gaat worden, er een vertraging van één tot twee jaar zal optreden. Er moet immers een nieuwe tunnel ontworpen worden met een rijstrook minder en een andere ontwerpsnelheid. Het zou kunnen zijn dat de provincie dan aan verdragingskosten meer geld kwijt is dan een eventuele besparing oplevert. Ook daar ligt een financiële knoop die een dilemma geeft, de heer Hazeleger wees er al op in het begin van zijn bijdrage: het plan is omgeven door grote dilemma's.

De heer Hazeleger wijst erop dat de gedeputeerde terecht aangeeft dat er dan één tot twee jaar vertraging optreedt. Maar dan lijkt het of hij meent dat dit nieuwe punten zijn, terwijl de punten al sinds 2018 worden ingebracht. Het gaat hem er niet om dat het punt niet is overgenomen, het gaat spreker om de onderliggende argumenten, zeker als de gedeputeerde zelf zegt achteraf toch naar de 50 km per uur te gaan. Dat komt vreemd over als een bewoner dit punt al twee jaar inbrengt. Gedurende die tijd stelden GS dat 50 km per uur niet mogelijk zou zijn en nu wordt het alsnog gedaan. Dan is de vraag waarom het nu niet zou kunnen als daarmee ook een meer comfortabele boogstraal gemaakt kan worden.

Gedeputeerde Schaddelee vindt het punt van de heer Hazeleger terecht. Het is ook één van de dilemma's waar GS de afgelopen periode mee bezig geweest zijn. Met elkaar is men het afgelopen jaar tot dit nieuwe inzicht gekomen, in samenspraak met de gemeente. De vraag was of de ontwerpsnelheid van 60 km per uur zo nodig moest en of dat op deze plek logisch zou zijn. De discussie was ook of dit binnen of buiten de bebouwde kom was. Het PIP was al opgestart toen men

tot de conclusie kwam dat 50 km per uur hier logischer zou zijn. Tot voor kort is gerekend op de snelheid van 60 km per uur. Om vertraging te voorkomen heeft men het afgelopen jaar gezegd dat 50 km per uur inderdaad beter is en veiliger, ook als men naar de boogstraal kijkt. Ook is gezegd dat het PIP-proces hier niet op aangepast zou worden vanwege de vertraging in het ruimtelijk traject, er werd afgesproken dat dit een verzoek zal zijn dat de gemeente doet zodra het PIP-proces is afgerond en dat de provincie het dan zal honoreren.

- Verkeerskundige aspecten

Vershillende fracties en insprekers spraken over het punt van één of twee rijstroken. De argumenten wisselen, van verkeersveiligheid tot verkeersdoorstroming. De gedeputeerde meent dat het om een samenspel van die twee gaat. Er zijn misschien ontwerpen mogelijk waarbij men vrij kort na een turbotonde van twee rijstroken invoegt naar één rijstrook. In dit geval wordt een turbotonde gecombineerd met een scherpe bocht, het induiken van een tunnel en weven. Het is de vraag of dit vanuit verkeersveiligheid een interessante gedachte is. Het zou eventueel een versmalling geven op het dieptepunt van de tunnel, daar zou de verweving hebben plaatsgevonden en kan het iets smaller worden. Maar vervolgens gaat men aan de andere kant de tunnel uit en daar is het zo ontworpen dat men er met twee rijstroken uit komt. Zowel het argument doorstroming als dat van veiligheid maken dat het niet handig is om richting het noorden te werken met twee rijstroken. Er is hier een relatie tussen doorstroming en verkeersveiligheid. Op het moment dat men dit anders wil, krijgt men op de kluirotonde een behoorlijke opstopping die terug gaat slaan richting snelweg, richting hotel en richting Doorn. Het heeft dus een behoorlijk effect naar alle kanten.

- Fietsveiligheid

Het punt van de verkeersveiligheid, soms in combinatie met de fiets en soms ook niet, is door verschillende fracties genoemd. Spreker stelt voor bij het definitieve ontwerp in 2022 een nieuwe verkeersveiligheidsaudit te voegen waarin nogmaals de genoemde punten meegenomen worden, bijvoorbeeld de doorsteek van de A12 naar het noorden, de oversteken bij de Parallelweg en de Haarweg. De gedeputeerde zegt dit toe.

Gedeputeerde Van Essen gaat eerst in op de vraag van de heer Hazeleger.

- Drie scenario's

Dat er niet drie scenario's opgesteld zijn, heeft te maken met het feit dat het een inpassingsplan betreft, een soort bestemmingsplan waar de provincie een voorstel toe doet, wat in de Staten in procedure wordt gebracht en waar de Staten hopelijk binnenkort een besluit over nemen. Bij een inpassingsplan kunnen niet meerdere varianten worden voorgelegd, het is één plan dat GS aan de Staten voorleggen ter besluitvorming. In een eerdere fase, bij de variantendiscussie, kon dit wel.

- Participatie

De historie van het project is bekend. Er zijn felle discussies geweest in het dorp en in de Staten. Het grote aantal insprekers toont de grote betrokkenheid van de inwoners van Maarsbergen en deels van Maarn. Het is met de keuzes die voorliggen onmogelijk om iedereen tevreden te stellen. Tegelijkertijd heeft het college zich ten volle ingezet, ook bij het op waarde wegen van de zienswijzen en ernaar te luisteren. Er is bijvoorbeeld een Q-team ingesteld en er is nadrukkelijk samen met bewoners gekeken naar hoe de inpassing geoptimaliseerd kan worden. Bij het zienswijzetraject zijn ook zaken op tafel gekomen waarbij de gekozen voorkeursvariant weer aangepast zou moeten worden en voor een deel konden de zienswijzen daarom niet gehonoreerd worden. Begin 2020 is er ook een inspraakavond geweest. Een gedeputeerde heeft daar niet direct een rol, maar spreker was daarbij aanwezig, juist vanwege de gevoeligheid. Het proces en de gesprekken die daar plaatsvonden deden recht aan de complexiteit en de verschillende belangen die hier spelen.

- Natuur

Fracties hebben gevraagd naar de natuurcompensatie. Die bestaat uit twee delen. Aan de ene kant wordt boscompensatie ingevuld met bos. Bij natuurcompensatie in brede zin wordt gekozen voor natuurtypen die in de buurt van compensatielocaties gevonden worden, die de meeste ecologische winst opleveren en die in lijn zijn met het provinciale Natuurbeheerplan.

De PvdD vroeg of dit allemaal groene contour zal zijn. Voor een deel is het realisatie in de groene contour, bijvoorbeeld bij Valkenheide. Voor een deel zijn het andere natuurcompensaties, bijvoorbeeld de verbinding tussen Leersumse Veld, het toekomstige ecoduct over de N226 en het bestaande ecoduct over de N227. Dat is een soort *stepping stone*. Er zijn ook heidecompensaties, een aantal fracties noemde die bij de technische vragen. Daarbij gaat het ook om een aantal andere soorten maar er is zorgvuldig gekeken naar wat voor natuurcompensatie aan het gebied een plus kan geven die de min in voldoende mate kan compenseren.

De heer Van der Steeg wijst erop dat er dan eigenlijk niet echt sprake is van compensatie. Als men compenseert in de groene contour, een gebied dat te boek staat als een gebied dat op termijn natuur moet gaan worden, dan is de vraag waar de compensatie uit bestaat. Per saldo levert de provincie dan in op de natuuropgave.

Gedeputeerde Van Essen benadrukt dat zorgvuldig vanuit de ecologische waarde wordt bekeken of de plussen opwegen tegen de minnen. Is dat niet het geval, dan is de compensatie niet in orde. De heer Van der Steeg twijfelt niet aan de zorgvuldige afweging. Het gaat hem erom dat, wanneer men puur naar hectaren kijkt, er geen sprake is van compensatie. De provincie compenseert in een gebied waarvan al vaststaat dat het natuur moet worden. Per saldo levert men dus in op hectaren. Gedeputeerde Van Essen begrijpt de vraag. Er wordt gekeken naar kwaliteit. Spreker merkt op dat, voor zover hij het kan overzien, de redenering van de heer Van der Steeg klopt als men puur rekent in hectaren.

Gedeputeerde Van Essen vervolgt zijn beantwoording.

- Geluid

Meerdere fracties brachten terecht het punt van het geluid naar voren. Het is een belangrijk onderwerp, geluidshinder heeft echt de aandacht van het college. Gedeputeerde Schaddelee sprak al over de voorkeurswaarde en de maximaal toelaatbare waarde. Dit is geen provinciaal beleid, het is nationaal beleid dat is opgenomen in de Wet geluidshinder. Die geeft een voorkeurswaarde van 48 dB bij nieuwe ontwikkelingen en een maximaal toelaatbare waarde van 63 dB aan. Daar is dus een marge, het is een logaritmische schaal dus de marge is vrij breed. De reden waarom dit is gedaan, is omdat er ook ontwikkelingen zijn waarbij blijkt dat de 48 dB in de praktijk niet haalbaar is. De wetgever heeft nooit de bedoeling gehad om alle ontwikkelingen hiermee op slot te kunnen zetten, maar had de bedoeling om de voorkeurswaarde waar mogelijk te halen. Daarbij is de methodiek dat, op het moment men boven de 48 dB uitkomt, gekeken wordt naar wat dan doelmatige maatregelen zijn die de blootstelling aan geluid kunnen terugdringen. In de voorliggende situatie blijkt dat de mogelijke maatregelen in die zin niet doelmatig zijn, maar de maatregelen zijn wel genomen voor €1 miljoen. Met het aanbrengen van wandbekleding en dergelijke en stil asfalt zijn er bovenwettelijke maatregelen genomen. Dit is vanuit de Wet geluidshinder niet verplicht, maar GS nemen de maatregelen om uitvoering te geven aan de motie die de Staten daarover hebben ingediend. GS hechten er zeer aan dat zij zich maximaal inspannen, uiteraard binnen redelijkheid, om de geluidshinder terug te dringen. Door de maatregelen wordt de geluidshinder dus wel degelijk fors gereduceerd. Niet naar een niveau waarbij alle woningen onder de 48 dB blijven, dat is waarom het extra besluit nodig is om het geluidsniveau van de woningen aan te passen.

De provincie heeft het eigen Actieplan Geluid en dat betreft woningen langs provinciale wegen die zijn blootgesteld aan een hoge mate van geluidshinder door verkeersgeluid. Daarbij ligt de grens op 61 dB, dus veel hoger dan de 48 dB. Als woningen boven de 61 dB zitten, neemt de provincie maatregelen via het actieplan Geluid, bijvoorbeeld stil asfalt, om de geluidshinder terug te dringen. In het meest extreme geval, als bronmaatregelen niet helpen, zijn ook gevelmaatregelen mogelijk. Een fractie vroeg hiernaar. Hier werd naar gevraagd. Er is budget beschikbaar, spreker meent dat dit een bedrag van €225.000 is, om als het project is uitgevoerd in woningen te kijken naar de geluidsniveaus en om dan gericht bij de woningen met hoge niveaus aanvullende maatregelen, gevelmaatregelen te kunnen nemen. GS spannen zich wel degelijk in om ook bovenwettelijk geluidsmaatregelen te nemen.

De heer Hazeleger gaat in op de bovenwettelijke maatregelen die zijn genomen. Hij vraagt hoe de afweging is gemaakt om juist voor die maatregelen te kiezen, op welke onderliggende informatie de afweging is gebaseerd en welke keuzes daarin gemaakt zijn. Ook vraagt hij hoe het college de Staten daar achteraf in kan meenemen.

Gedeputeerde Van Essen licht toe dat is gekeken naar hoe het geluid zoveel mogelijk teruggedrongen kan worden. Het kan zijn dat het antwoord in de stukken te vinden is, de gedeputeerde zegt toe dat hij de Staten nadere informatie zal sturen over de afwegingen bij het pakket van €1,03 miljoen. Er zijn andere maatregelen bekeken, zoals de overkapping. Uiteindelijk was dat minder effectief.

Gedeputeerde Van Essen vervolgt zijn beantwoording.

De ChristenUnie vroeg naar het geluid van het spoor. Er is natuurlijk overleg geweest met ProRail om te kijken of er mogelijkheden zijn het geluid van het spoor verder te verlagen. Hierover is het een en ander terug te vinden in de reactienota. ProRail stelt jaarlijks een nalevingsverslag op van de geluidsproductieplafonds en daaruit blijkt dat de geluidsproductie jaarlijks 6 dB onder het geldende plafond blijft. Het spoor maakt dus al minder lawaai dan op grond van de geluidsproductieplafonds is toegestaan. Dat is de reden waarom er geen geluidsscherm of -wal aan de spoorzijde is voorzien. GroenLinks, ook de vraag van de heer Van Wely raakt hieraan, vroeg wat de niveaus zijn waar in de woningen naar gekeken wordt als het project is gerealiseerd. Het is niet zo dat de 48 dB overal gerealiseerd kan worden. Dat is aan de gevel en bij de gevelmaatregelen wordt juist gekeken hoe het geluidsniveau in het huis tot een redelijk niveau teruggedrongen kan worden. Dat zijn andere niveaus dan die aan de gevel, waarover werd gesproken bij de afwegingen die tot nu toe werden gemaakt.

De voorzitter geeft de fracties de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer Hazeleger meent dat een betere inpassing van de Engweg en de Tuindorppweg het belangrijkste punt is. De SGP zal richting de Statenvergadering nadenken over hoe de fractie hier meer mee kan.

In reactie op de heer Kamp geeft hij aan dat de gedeputeerde naar voren bracht dat er één uitgewerkt voorstel is. De Staten gaan echt een keuze maken voor de inpassing. Hierna is er niet veel meer mogelijk qua inpassing. Dit is dus het moment om te beoordelen of de Staten dit genoeg vinden. Wat de SGP betreft, is er nog winst te behalen. De fractie wil met name bij de tunnel een vorm van overkapping met groen om een leefbaar Maarsbergen te maken.

Hij gaat ervan uit dat ook hier geldt dat wie zwijgt, toestemt. Het college heeft niet expliciet toegezegd dat de Staten de verkeersveiligheidsaudit en de volgende fase met een reactie van de provincie voorgelegd krijgen. Hij hoort het graag als dit niet het geval zou zijn.

Gedeputeerde Van Essen herinnert eraan dat hij zelfs in de zaaltjes in Maarsbergen is geweest. Spreker heeft dit altijd gewaardeerd. In de reactienota komt het erop aan hoe de participatie vorm krijgt, dat zijn de verschilpunten die resteren. Het is voor hem belangrijk hoe daarmee omgegaan wordt. In de reactienota worden bijvoorbeeld over de twee rijstroken naar het noorden sec één of twee tegenargumenten gegeven. De grote voordelen die dit met zich mee zou brengen, worden niet benoemd. Spreker had daar meer een afweging verwacht. Dit is wat hij bedoelde met zijn vraag wat het doel van de participatie was, of dit was om iedereen mee te krijgen of om een juridisch sluitend verhaal te krijgen voor de Raad van State.

De heer Schipper brengt naar voren dat er na de beantwoording toch vragen blijven liggen over het punt van de 50 km per uur en het punt van één of twee rijbanen. De SP zal richting Statenvergadering bekijken of hier met andere fracties wat mee gedaan kan worden. Spreker is benieuwd naar het stemgedrag van D66 in de Statenvergadering.

De heer Kamp staat stil bij twee toezeggingen van het college. Hij is blij met de toezegging dat de fietsknelpunten aan bod komen bij de definitieve vaststelling van het inpassingsplan. Ook heeft hij

begrepen dat GS een rol voor zichzelf weggelegd zien om, los van inpassingsplannen en juridische zaken, de gemeenschap bij elkaar te houden. Spreker vergezelt de gedeputeerde meestal en ziet dat alle energie daarop gericht wordt.

Hij is benieuwd naar de beantwoording van de technische vragen van D66. Dit moet een plek krijgen bij de behandeling in de Statenvergadering op 9 december.

Veel fracties brengen naar voren dat geluid een zorgpunt is. De heer Hazeleger formuleerde dit mooi. D66 wil graag met andere fracties bekijken of hier verandering in is aan te brengen. De fractie komt eventueel met een motie op dit punt.

De voorzitter geeft het college de gelegenheid voor een reactie op de tweede termijn.

Gedeputeerde Schaddelee gaat in op de vraag van de SGP over de overkapping, wat hier wordt gedaan en wat eventueel nog meer gedaan kan worden. In het pakket is een overkluizing aan de kant van de Engweg opgenomen op uitdrukkelijk verzoek van de Staten. De precieze uitwerking daarvan komt in het Esthetisch Programma van Eisen te staan. Het college is hier momenteel over in gesprek met bewoners. Dat gesprek krijgt een vervolg na de besluitvorming van de Staten. De overkluizing krijgt het karakter van een groen dak op de bak. Er kan nog gevarieerd worden in de hoogte en de breedte. Bij iedere besluitvorming in 2017 was dit een prominent punt. Met elkaar probeert men hier zo goed mogelijk op te acteren. De bewoners zijn hier intensief bij betrokken.

Wat de audit verkeersveiligheid betreft, kan het college reflecteren op de voorliggende audit verkeersveiligheid, maar dan gebeurt dit met hetzelfde ontwerp en verandert er niet veel. Spreker zegt toe de punten uit de verkeerveiligheidsaudit mee te nemen bij het definitieve ontwerp in 2022. Dan laat het college een nieuwe verkeersveiligheidsaudit doen die gericht zal zijn op een versie waarin de opbrengsten van de liggende audit zijn meegenomen. Er is dan een nieuwe slag gemaakt, dat is het meest logische moment en een goed moment om erover te spreken met elkaar.

De heer Hazeleger dankt gedeputeerde Schaddelee voor de uitleg bij het tweede punt, dat de tweede audit in de Staten besproken kan worden.

Spreker is verheugd dat wordt gewerkt aan de overkapping. Hij wil meegeven dat, zoals in de motie van mevrouw d'Hondt stond, de €2,8 miljoen niet als een harde bovengrens moet worden gezien. Als het niet binnen dat bedrag kan, zou het ook vanuit de IGP kunnen. Er is ruimte.

Gedeputeerde Schaddelee licht toe dat bij het Esthetisch Programma van Eisen gekeken wordt naar een oplossing binnen het budget van €600.000 dat de Staten hebben meegegeven. Tegelijkertijd was dit een sterke wens van de Staten, het college zou dit niet op €100.000 of €200.00 laten stuklopen. Het PIP maakt een grotere kap niet onmogelijk. Mocht het college meer budget nodig hebben om tot een betere oplossing te komen, dan komt het er bij de Staten op terug.

Gedeputeerde Schaddelee vervolgt zijn beantwoording.

De heer Kamp ging in op de beantwoording van de financiële vragen, met name het pakket aan schriftelijke vragen. GS hebben de Staten laten weten dat echt geprobeerd wordt om de vragen voor de Statenvergadering van 9 december te beantwoorden, zodat de Staten dit kunnen betrekken bij de besluitvorming. Spreker heeft er een eerste versie van gezien en waarschuwt dat het een pakket van 22 pagina's was waar veel dossieronderzoek onder ligt. Het college zorgt ervoor dat dit voor de Statenbehandeling beschikbaar is.

Gedeputeerde Van Essen gaat in op de opmerking van de SGP dat de reactienota erg juridisch ingestoken lijkt en dat vooral tegenargumenten worden benoemd. Het is belangrijk dat, als een bepaalde zienswijze niet wordt overgenomen, in een reactienota helder wordt aangegeven wat de zwaarwegende redenen zijn waarom dit niet wordt gedaan. Hieruit komt voort dat tegenargumenten wat zwaar worden aangezet. Het college heeft vaak getracht om begrip te tonen voor degene die de zienswijze heeft ingebracht, ook als die niet overgenomen kon worden. Spreker neemt de opmerking

ter harte en zal de opmerking terugleggen bij het team. Waar mogelijk kan daar misschien meer aandacht voor zijn. Maar het zit in de aard van een reactienota dat, als een zienswijze niet wordt overgenomen, duidelijk gemaakt moet worden waarom dat zo is. Een te vaag verhaal helpt dan niet. In de eerste termijn heeft de gedeputeerde duidelijk gemaakt dat het college bovenwettelijk fors meer maatregelen neemt, €1 miljoen aan maatregelen. Hij zegt toe PS een nadere onderbouwing te sturen van waarom het college tot dit pakket is gekomen. Er is ook budget voor gevelmaatregelen naderhand. Hij benadrukt dat met wat momenteel aangeboden wordt ten volle uitvoering gegeven wordt aan de motie van de Staten: het college heeft dát gedaan wat in alle redelijkheid en billijkheid maar bovenwettelijk mogelijk is om de geluidseffecten van de ingreep te beperken.

Mevrouw De Jong vraagt voor de zekerheid of de bedragen die uitgegeven kunnen worden aan de gevels gelimiteerd zijn aan het aantal decibellen, of dit strenge regelgeving is of dat hier ruimte in zit. Gedeputeerde Van Essen wijst erop dat dit deels een technische vraag is. Dergelijke doelmatigheidscriteria zijn in het provinciale Actieplan Geluid opgenomen, voor een bepaalde reductie is een bepaald bedrag mogelijk. Hij heeft begrepen dat de bedragen vrij royaal zijn, daarbinnen is veel mogelijk. In een casus kan er altijd voor gekozen worden om daar bovenop iets extra te doen, daar moet dan wel een goede specifieke onderbouwing voor zijn.

De voorzitter sluit de bespreking over dit onderwerp af met de conclusie dat het voorliggende voorstel doorgeleid wordt naar de Staten met de titel klein debat.

De voorzitter, mevrouw Chidi, draagt het voorzitterschap over aan mevrouw Van Ulzen.

De voorzitter schorst de vergadering.
De voorzitter heropent de vergadering.

2.2 Statenvoorstel definitief vastleggen IGP-reserve voor Langs Eem en Spoor/Kop van Isselt

De voorzitter, mevrouw Van Ulzen, memoreert dat de fracties schriftelijk antwoord hebben gekregen op de technische vragen. Zij stelt voor om, met het oog op de tijd, het onderwerp zoveel mogelijk in één termijn te behandelen.

Mevrouw De Jong stelt dat het project rond de Eem en de Kop van Isselt voor Amersfoort belangrijk is. De ROVA ligt daar als een lastige puist middenin. Zij is tevreden met het voorstel. Er kunnen langs de Eem en in de Kop van Isselt veel woningen gebouwd worden. Er is in het gebied al veel woningbouw in combinatie met andere functies, het is een levendig, prettig gebied. Het is ideaal gelegen, op loop- dan wel fietsafstand van het openbaar vervoer. Zij begrijpt dat er een nieuwe locatie op het oog is voor de ROVA en vraagt wat de kansen zijn dat dit rond komt. Er zal meer geld mee gemoeid zijn dan €2 miljoen. Zij informeert of hier een termijn aan te verbinden is en of er zicht is op een bijdrage vanuit het Rijk.

Mevrouw De Man vindt het voorstel een mooi concreet voorbeeld van hoe de provincie een steentje bij kan dragen aan woningbouw. Er kunnen meerdere huizen gebouwd worden. De VVD is daar groot voorstander van.

Mevrouw Koelewijn laat weten dat het CDA met belangstelling kennis heeft genomen van het Statenvoorstel. De fractie onderkent dat het gebied Langs Eem en Spoor in Amersfoort grote kansen biedt voor Amersfoort en omliggende gemeenten. Wat is er mooier dan op dit terrein een prachtig stadsdeel te kunnen realiseren en vlak bij het spoor en het stadscentrum te mogen wonen, ook als men een wat smallere beurs heeft?

Het is begrijpelijk dat in de huidige fase bedrijven moeten worden uitgekocht en zo nodig verplaatst. De locatie van het ROVA-milieubringstation geeft veel overlast, op drukke momenten staan er files die de doorstroming van het verkeer flink belemmeren en gevaarlijke verkeerssituaties opleveren.

Toegang en doorstroming zijn ook belangrijk daar waar het gaat om toegang tot de beloofde middenhuur in het gebied. Daar komt het punt solidariteit om de hoek kijken. Amersfoort heeft immers ook een regiofunctie. Op 15 september is in de Amersfoortse gemeenteraad de motie 'Een goed begin is het halve werk' aangenomen. De motie is ingediend door CDA, GroenLinks, PvdA en DENK en roept het college van Amersfoort op om, samen met de ontwikkelende partijen, een voorstel te doen waarin de bekendmaking en toewijzing van nieuwbouw middenhuur woningen in controle van toewijzing achteraf optimaal vormgegeven kan worden, zodat ook bewoners in omringende gemeenten een kans krijgen om hier te wonen. Bij de toewijzing van deze nieuwbouw en middenhuur woningen geldt immers dat tot 50% wordt toegewezen aan woningzoekenden die een sociale huurwoning achterlaten of die een maatschappelijke of economische binding hebben met de woningmarktregio Amersfoort. Het CDA roept de gedeputeerde op om deze oproep mee te nemen in de gesprekken met de gemeente Amersfoort. Het is mooi dat de provincie binnenstedelijke ontwikkeling als Langs Eem en Spoor en Kop van Isselt financieel ondersteunt. Elke woning die binnenstedelijk wordt gerealiseerd, hoeft niet te worden gebouwd in het kwetsbare, nu nog open groene buitengebied met haar vele weiden en trekvogels en nabijgelegen Natura 2000-gebied Arkenheem. Er hoeft dan ook geen dure en lastige op- en afrit van de A1 dwars door het woon- en weidegebied van de buurgemeenten te worden gerealiseerd. Zij zegt dit wat bot omdat zij de avond ervoor argumenten voorbij zag komen op televisie voor het niet bouwen van woningen in Rijnenburg. Dan is de vraag: waarom daar niet en bijvoorbeeld in Vathorst West wel? In 2019 is de provincie een intentieovereenkomst aangegaan met de gemeente Amersfoort als opmaat naar een langjarige samenwerking bij de transformatie van het gebied Langs Eem en Spoor. Het CDA roept de gedeputeerde op om PS op de hoogte te houden van verdere ontwikkelingen maar ook om de relatie en de samenhang met de andere ontwikkelingen in Amersfoort mee te nemen daarin. Er is eerder in 2020 met elkaar gesproken over de extra impuls voor de vitale wijken, ook voor het naastgelegen Soesterkwartier. Zij vraagt wat de provincie door de tijd heen toezegt en wat er gebeurt met de toezeggingen. Dat overzicht mag, wat het CDA betreft, ook breder worden getrokken naar de gehele provincie.

Mevrouw De Widt laat weten dat D66 het er zeer mee eens is dat het al gereserveerde geld wordt ingezet om deze ontwikkeling in Amersfoort te stimuleren. Het zal enorm helpen bij de woningbouwopgave van de provincie en de versnelling die daarbij beoogd wordt.

De heer Suna sluit zich aan bij de vorige sprekers wat de ROVA betreft. De PvdA kijkt uit naar hoe dit zich verder ontwikkelt.

Spreker is blij te lezen dat het streven is 55% sociale huur en middensegment. Hij vraagt of dat een wens, een verwachting of een soort eis is bij de woningbouwopgave.

Hij adviseert om welwillend te staan tegenover andere mogelijkheden langs de Eem die in de Staten de revue zijn gepasseerd. Zo worden verdere ontwikkelingen in de regio Eemland mogelijk gemaakt.

Mevrouw De Haan meent dat er een goed voorstel voorligt, het gaat bovendien om gelabeld geld in de reserve. Er kan een grote barrière weggehaald worden bij de gebiedsontwikkeling en het biedt grote kansen met het oog op het tekort aan woningen binnen de rode contour. Die kansen moeten benut worden.

Zij vraagt of de provincie geldverstrekker is of zich ook gaat bemoeien met de integrale opgave die er ligt op het gebied van circulair, duurzaamheid, groen en klimaatadaptatie. Zij informeert hoe ver de provinciale bemoeienis reikt op dat terrein. Dit geldt niet alleen voor het rode gebied maar juist voor de integrale Eem-ontwikkeling en de Eemoevers.

De ChristenUnie doet een oproep om de burgerinitiatieven, die al losgekomen zijn rond deze wijken, een plek te geven in de participatie.

Mevrouw Broere refereert aan een opmerking van mevrouw d'Hondt bij het vorige agendapunt en benadrukt dat elke euro maar één keer uitgegeven kan worden. De PVV vindt het een prachtig plan,

er is dringend behoefte aan woningen. Zij vraagt waarom de provincie daaraan moet bijdragen. Het Rijk stelt € 2 miljard ter beschikking om te komen tot betaalbare woningen. Zij vraagt waarom daar niet wordt aangeklopt, dan kan de provincie het geld in de zak houden.

De heer Schipper laat weten dat de SP de ontwikkeling die gaande is mooi vindt. Spreker sprak de SP-raadsfractie in Amersfoort en hoorde dat de €2 miljoen van harte welkom was. Hij is van mening dat de ROVA daar weg moet, dan kan de ontwikkeling doorgaan.

Mevrouw Hoek deelt mee dat 50PLUS het een mooi plan vindt. Het betreft een rommelig gebied. Er is de unieke kans dat dit vrij kan komen om het te herontwikkelen voor woningen. Er zouden bij voorkeur sociale huurwoningen en levensloopbestendige woningen gebouwd moeten worden. Zij hoopt dat het ook een impuls geeft aan de Amsterdamseweg, dan komt men wat eerder op een mooie manier Amersfoort in.

De voorzitter geeft de gedeputeerde de gelegenheid voor een reactie op de eerste termijn.

Gedeputeerde Van Muilekom dankt voor de complimenten.

Mevrouw Koelewijn schetste een stukje geschiedenis. Twee jaar geleden is de intentieovereenkomst al aangegaan. Dit zijn de gebieden waar het om gaat in de provincie, waar men iets mee moet. Het is een verrommeld, verouderd gebied. Het is inderdaad vlak bij de binnenstad en vlak bij het station en aan de Eem. Hier kan een prachtig nieuw woon- en werkklimaat ontwikkeld worden. Maar er is een aantal barrières. Er is voor de ROVA een nieuwe locatie in beeld op De Wieken Vinkenhoef, aan de rand van de stad. Daarom wordt er nu tempo gemaakt. Amersfoort maakt middelen vrij en wil de door de provincie toegezegde middelen gaan inzetten om zo ook de middelen van het Rijk te kunnen binnenhalen. De PVV vroeg hiernaar. Amersfoort doet een voorstel bij het Rijk voor de tweede tranche van de Woningbouwimpuls om zo een bedrag van €3,5 miljoen binnen te halen. De gemeente en de provincie zetten hierop in. Zo kan het totaalbedrag worden verkregen om de verplaatsing mogelijk te maken. Amersfoort gaat ervoor. Als de tweede tranche niet gehaald wordt, gaat de gemeente toch door met de planvorming omdat men in 2024 de ROVA hier weg wil hebben. Dan kan de gemeenten met de planvorming van woningen aan de gang. De gedeputeerde is verheugd over de ambitie. Amersfoort kan de financiën hiervoor niet zelf opbrengen.

In reactie op mevrouw Koelewijn antwoordt de gedeputeerde dat het inderdaad zo is dat de provincie volop inzet op dit soort gebieden om zo het buitengebied zoveel mogelijk te kunnen sparen, in Amersfoort is er bijvoorbeeld ook De Hoef en er zijn stationslocaties in Bunnik en Woerden. Het is een belangrijk project bij de Versnelling Woningbouw omdat er enkele duizenden woningen kunnen komen. Mevrouw Koelewijn vroeg op de hoogte gehouden te worden. De gedeputeerde schat in dat hierover gesproken zal worden de komende tijd. Hij zegt toe de Staten regelmatig te informeren over hoe het project ervoor staat en waar extra inzet nodig zal zijn, niet alleen over dit project maar over meerdere grotere projecten in de provincie.

De heer Suna vroeg naar de betaalbaarheid. De provincie gaat uit van 50% betaalbare woningen. Het bijzondere in Amersfoort is dat de gemeente de ambitie heeft om meer te willen. De provincie zal de gemeente hieraan houden, de gemeenteraad zal het college hieraan houden.

Mevrouw De Haan bracht de kwalitatieve ambities naar voren, ook GroenLinks vroeg hiernaar. Het hele gebied Langs Eem en Spoor bestaat uit vijf deelgebieden. De gemeente heeft een aparte supervisor aangesteld om voor elk gebied niet alleen te kijken naar de fysieke opgave maar ook naar hoe de kwalitatieve ambities een plek krijgen. De provincie is daarbij betrokken en praat en denkt hierover mee. Hij is benieuwd of het met de aanstelling van de supervisor goed gaat lukken.

Mevrouw De Haan vroeg of de provincie aandacht kan hebben voor burgerparticipatie. Spreker benadrukt dat het een project van de gemeente is. De provincie zal dit punt zeker doorgeven aan de gemeente en verwacht dat de gemeente hier invulling aan zal geven. Zo staan het Soesterkwartier en omgeving bol van de initiatieven en mensen die actief betrokken willen worden.

De heer Suna vraagt naar hoe gekeken wordt naar de ontwikkelingen aan de Eem in de hele regio.

Gedeputeerde Van Muilekom vindt het een spannend gebied. Het is een stuk Nationaal Landschap, er zijn geen specifieke plannen voor. Het gebied strekt zich uit tot in het groene buitengebied. Dat is echter iets voor een tweede stap en dan is men vijf tot tien jaar verder. Buiten de grenzen van Amersfoort komt men in het groene landschap. Spreker voorspelt dat daar geen nieuwe woningbouwgebieden zullen komen.

De voorzitter geeft de fracties de gelegenheid voor een tweede termijn.

Mevrouw Koelewijn vraagt in hoeverre de toegankelijkheid voor bewoners uit de omgeving richting bijvoorbeeld betaalbare woningen ook in dit gebied benadrukt kan worden. Er ligt een specifieke huisvestingsverordening in de gemeente Amersfoort. Zij verzoekt de gedeputeerde hier aandacht voor te vragen. Zij vraagt of mensen goed geïnformeerd worden over de plannen en welke kans zij hebben om in het gebied te komen wonen.

Gedeputeerde Van Muilekom meent dat deze boodschap aan Amersfoort overgebracht moet worden. Het CDA noemde eerder de Amersfoortse motie. Het is een regionale woningmarkt dus in principe is het zo dat woningzoekenden uit de omgeving, of het nu Soest, Leusden of Bunschoten is, toegang moeten hebben. Hij meent dat, conform de huisvestingsverordening, woningzoekenden in de woningmarktregio in principe toegang moeten hebben.

Volgens mevrouw Koelewijn is dit niet het geval. De gemeente Amersfoort heeft hier een restrictie op aangebracht: de helft van 50%. Het betreft hier de toegankelijkheid van het gebied voor de bewoners uit de regio, daar is de verplaatsing ook op gericht. Het CDA steunt de verplaatsing van harte maar wil aandacht vragen voor dit aspect. Het gaat er ook om wie hier mag en kan wonen.

Gedeputeerde Van Muilekom stelt dat het CDA een duidelijke boodschap meegeeft. Hij zegt toe de boodschap aan Amersfoort over te brengen en dan zal blijken in hoeverre het project toegankelijk is voor bewoners uit de regio.

Mevrouw De Widt herinnert aan de toezegging van de gedeputeerde om de Staten periodiek te informeren over de voortgang van deze en andere ingewikkelde ontwikkelingen. Zij vraagt of het de bedoeling is dat dit als een specifiek hoofdstuk aan bod komt in de rapportage over de Versnelling Woningbouw of het regionaal programmeren of dat de gedeputeerde een aparte manier bedoelt.

Gedeputeerde Van Muilekom merkt dat de Staten veel belangstelling hebben voor de woningbouwontwikkeling. Hij zal nagaan hoe het informeren op een goede manier kan gebeuren. De provincie is inderdaad bezig met regionale programmering en met andere gebiedsontwikkelingen. Hij zou dit bij voorkeur koppelen aan de P&C-cyclus. Maar als het vaker moet gebeuren, denkt hij aan een soort nieuwsbrief over een aantal grote projecten waarbij GS kort aangeven of het vlot loopt of niet. Hij zal hierover overleggen binnen het college. Er zijn veel grotere projecten en het moet niet zo zijn dat iets wordt opgetuigd dat vervolgens veel tijd kost terwijl GS de Staten ook periodiek de voortgang moeten melden. Hij zegt toe met een voorstel te komen over hoe GS de Staten goed en efficiënt kunnen informeren over de voortgang van projecten, wellicht in de volgende vergadering van de commissie RGW.

De voorzitter sluit de bespreking over dit onderwerp af met de conclusie dat het voorliggende voorstel als hamerstuk doorgeleid wordt naar de Staten.

3. TER KENNISNAME STUKKEN

[3.1 Statenbrief Voortgang Groen Groeit Mee](#)

[3.2 Statenbrief Gebiedsvisie Sortie 16](#)

[3.3 Memo Roadmap Preventie Afrikaanse Varkenspest](#)

[3.4 Memo kort geding kraak pand Dolderseweg](#)

[3.5 Memo voortgang ontruiming Dolderseweg](#)

[3.6 Memo informatieverstrekking vergunningverlening stikstof derde kwartaal](#)

[3.7 Memo svz nieuw agrarisch bouwperceel Soest](#)

[3.8 Memo opvang en transport natuurdieren](#)

[3.9 Statenbrief Voortgang aanpak spoedlocaties bodemsanering 2020](#)

4. SLUITING

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.